

Årsplan

2022-2023

Glitre barnehage

Bakkeplassen

Langleiken

Soppen

Løkenlia

Bærumsbarnehagen

Innholdsfortegnelse

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	3
Noen sentrale begreper	4
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barn og barndom.....	5
Demokrati	5
Mangfold og gjensidig respekt.....	6
Likestilling og likeverd.....	6
Barnehagens formål og innhold	7
Barnehagens formål og innhold.....	9
Barnas medvirkning.....	12
Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	13
Overganger.....	13
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning.....	13
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	13
Fra barnehage til skole	13
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	14
Planlegging og vurdering	14
Dokumentasjon	14
Barnehagens arbeidsmåter	15
Progresjon	15
Barnehagens digitale praksis.....	15
Barnehagens fagområder	16
Kommunikasjon, språk og tekst.....	16
Kropp, bevegelse, mat og helse	17
Kunst, kultur og kreativitet	18
Natur, miljø og teknologi	18
Antall, rom og form.....	19
Etikk, religion og filosofi.....	20
Nærmiljø og samfunn	20
Kompetanseplan.....	21
Robuste barn og unge.....	21

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk** og **god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

Glitre barnehage består av husene Bakkeplassen, Langleiken, Løkenlia og Soppen med fire ulike adresser. Vi har per 01.08.2022 ca. 170 barn fordelt på 12 avdelinger.

I Glitre er det en pedagogisk leder og to fagarbeidere/assistenter som grunnbemanning per avdeling, det tilsvarer 60 % assistent/fagarbeider og 40 % pedagogiske ledere.

Personalet arbeider til daglig på faste avdelinger. Vi har stort fokus på å samarbeide, og sammen utvikle god kvalitet i Glitre barnehage. Vi har felles personalmøter, planleggingsdager, kurs og annen opplæring. Årsplanen og rammene vi jobber under er felles. Vi samarbeider på tvers av avdelinger og hus ved sykdom og annet fravær for å få dagene til - til beste for barn og voksne. Vi bruker eksterne vikarer dersom det er nødvendig, hensiktsmessig og tilgjengelig.

Glitre barnehage er med i et folkehelseprosjekt som heter «Robuste barn». Mer informasjon om dette prosjektet finner du på side s. 19

I barnehageåret 2022/2023 vil Glitre barnehages satsningsområde fortsatt være: **Livsmestring**. Dette vil være gjennomgående tema for den pedagogiske praksisen i barnehagen. En viktig del av temaet livsmestring er å gi barn gode språkferdigheter.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurderingsarbeidet som ble gjort i forrige barnehageår danner grunnlaget for utvikling av dette årets planer for barnehagens pedagogiske arbeid.

- November/desember 2021: Foreldreundersøkelse
- Våren 2022: Evaluering/tilbakemeldinger fra personalet innenfor de samme områdene som nevnt over.
- Våren 2022: Barnesamtaler med utgangspunkt i de samme områdene som foreldrene og personalet har vurdert, samt barnehagens arbeid med Grønt Flagg.
- Ansatte har en løpende vurdering av barnehagens praksis, samt at dokumentasjon av barnehagens arbeid gjøres gjennom hele året og deles med foresatte.

Noen sentrale begreper

Livsmestring - handler om å gi barn en trygg barndom som gir dem mange mestringsopplevelser, livsglede og en god selvfølelse. Det å gi barn ferdigheter til å takle medgang, motgang, personlige utfordringer, endringer og konflikter på en god måte, er sentralt. Barn som er trygge på seg selv er gode venner og det skaper grunnlag for gode samspillserfaringer. En følelse av fellesskap gjør at barn føler seg inkludert og viktige, og det igjen vil være med på å forebygge mobbing og krenkelser. For mer informasjon om livsmestring – se [Kvalitetsplan 2019](#)

Barns beste - Alt som skjer i Glitre barnehage skal ta utgangspunkt i hva som er *barns beste*. For å kunne gjøre det må de voksne ha god kjennskap til hvert enkelt barn og dynamikken i barnegruppen. Det må være en struktur som skaper trygghet for barna, og det må være muligheter for barna til å utfolde seg.

Stillasbygging - Stillas er en ytre støtte som bygger bro mellom det kjente og det ukjente og som gjør at barn kan utforske og lære nye ting. Den voksne er et støttende stillas når han/hun kommer med ny informasjon eller veileder barnet så det forstår eller får til noe nytt.

Emosjonsregulering - handler om å kunne håndtere sterke følelser på en konstruktiv og god måte. For å hjelpe barna med dette må de voksne prøve å sette seg inn i, og sette ord på barns følelser og hjelpe barna med å finne gode løsninger som gjør at de kan komme ut av de vanskelige følelsene de har. Gjennom veiledning fra voksne vil barna på sikt lære å håndtere vanskelig følelser selv.

Lek - er grunnlaget for barns sosiale og emosjonelle utvikling. I leken lærer barn grunnleggende ferdigheter som de kan bygge videre på senere i livet. Lek er viktig for barns språkutvikling, og gjør at barn føler seg som en del av et fellesskap.

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

I Glitre barnehage kan du se at de voksne ivaretar barndommens egenverdi når de:

- lager felles leketemaer og små lekegrupper
- er aktivt på leten etter barnets tanker og meninger
- er med på å skape aktiviteter der barnets interesser er i fokus
- lar barnas egen lek få rom og mulighet til å utvikle seg

I Glitre barnehage kan du se at de voksne legger grunnlaget for et godt liv når de:

- Er nære og varme samt oppmuntrer barnets pågangsmot og utholdenhet gjennom anerkjennelse
- reflekterer med barnet rundt årsak-virkning og kobler det til barnets liv
- jobber med grønt flagg, beveger oss i nærmiljøet og lærer barna om å ta vare på jorda og det biologiske mangfoldet

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

I Glitre barnehage kan du se at de voksne jobber for å få et inkluderende fellesskap ved at:

- vi bruker samlingsstund til å snakke om hvem vi er, familiene våre, stedet vi bor og samfunnet vi lever i
- vi hilser på alle som kommer til barnehagen på en respektfull måte
- viser oppriktig interesse for hva barnet forteller og spør mer om deres syn på saken

I Glitre barnehagen kan du se at de voksne gir barna rom for medvirkning ved at de:

- legger til rette for at barna kan ta valg gjennom dagen
- lar seg lede an av barnets ideer og innspill, selv om det er annerledes enn det som var opprinnelig planlagt
- gir barn mulighet til å forklare hva og hvorfor de gjør det de gjør

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

I Glitre barnehage kan du se at alle barn har verdi for fellesskapet ved at vi:

- kjenner barnet så godt at vi klarer å forutse utfordringer barnet kan ha, og tilrettelegge deretter
- legger merke til når barnet ikke forstår eller har andre behov det trenger hjelp med
- støtter barn i å vise positive følelser for andre

I Glitre barnehage kan du se at de voksne ser på mangfold som en ressurs når de:

- bruker morsmåldagen til å fremme mangfoldet
- oppmuntrer barn til å hjelpe og veilede hverandre
- fremhever det unike ved hvert barn og voksen og hvilke ressurser de kan bidra til fellesskapet med

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

I Glitre barnehage kan du se at alle barn får mulighet til å delta i fellesskapet ved at:

- vi stiller spørsmål og legger til rette for å få fram barnets ideer og forståelse.
- de voksne er bevisste på at alle barn får komme til orde
- vi setter ord på og forklarer hvordan et tema kan knyttes til barnets liv
- alle barn, uansett språkferdigheter, får mulighet til å uttrykke seg verbalt og non-verbalt

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

I Glitre barnehage kan du se at de voksne fremmer fysisk og psykisk helse ved at:

- vi gir barnet mulighet for å bruke sansene, og mulighet til å bevege seg inne/ute i barnehage og på tur.
- vi lager sunn mat og har fokus på kosthold
- vi kjenner barnet så godt at vi klarer å forutse utfordringer barnet kan ha, og tilrettelegge deretter.
- vi har fokus på barns seksuelle helse og forebygger vold, seksuelle krenkelser og overgrep

Glitre barnehage jobber i tråd med føringene i [Handlingsplan for forebygging av vold, seksuelle krenkelser og overgrep mot barn og unge](#).

Glitre barnehage jobber i tråd med føringene i [Plan for å sikre barn et godt psykososialt miljø](#).

I Glitre barnehage kan du se at de voksne hjelper barna med selvregulering ved at de:

- har oversikt over barnet og handler i forkant for å hindre uønskede situasjoner.
- viser fysisk at de bryr seg om barnet, gjennom for eksempel å gi en klem, holde rundt, en hånd på skulderen osv.
- bruker sosial kompetanse-programmer

I Glitre barnehage kan du se at de voksne styrker barnas selvfølelse og opplevelse av mestring ved at de:

- Deltar i lek/aktiviteter sammen med barnet
- gir positive tilbakemeldinger på barnas handlinger
- oppmuntre barnet til å prøve nye strategier når det ikke får det til.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er med-skapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

I Glitre barnehage kan du se at alle barn blir møtt med åpenhet, varme og interesse, og at voksne viser omsorg for hvert enkelt barn ved at:

- barna blir møtt og hilst på når de kommer om morgenen
- de viser oppriktig interesse for hva barna forteller og spør mer om deres syn
- de er tilstedeværende, både mentalt og fysisk
- de har kroppen vendt mot barnet når de er sammen
- de tilpasser sin egen væremåte til hvert enkelt barn
- de er lyttende, anerkjennende, og toner seg inn på hvert enkelt barn

Du kan se at de voksne i Glitre barnehage legger til rette for omsorg i hverdagssituasjoner ved at:

- de ser og responderer raskt på alle små hint barnet gir, både verbalt og non – verbalt.
- de er i forkant og forutser situasjoner som kan bli vanskelige.
- det er en god atmosfære på avdelingen
- det brukes et respektfullt språk

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er med-skapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Lek

I Glitre barnehage kan du se at tid, rom og lekemateriell inspirerer til lek ved at:

- barnet har tilgang til ulike materiell i deres høyde.
- metodene og materiellet er alderstilpasset, interessant og relevant
- temaet som jobbes med synes på veggene og i lekemateriellet med en gang du kommer inn
- voksne utvider og gir barna ny inspirasjon i leken med lekemateriell ved aktiv å legge til rette for å skape aktiviteter der barnas interesse er i fokus.
- voksne er i ro på avdelingen, er med barna, ser på barnet, lytter til det barnet sier og svarer på barnets henvendelse.

I Glitre barnehage kan du se at de voksne bidrar til at barna får felles erfaringer som legger grunnlag for lek og utvikling av leketema ved at:

- felles prosjekter er synlige på avdelingen
- Minne barna på aktiviteter de har snakket om før og koble sammen med ny kunnskap, til temaer de allerede har snakket om.
- Voksne tilpasser responsene til det barna formidler ut fra barnets forutsetninger ved å stille tilpassende spørsmål som krever mere enn ett ords svar.
- De voksne evner å la seg lede an av barnas ideer og innspill.

Danning

I Glitre barnehage kan du se at barn får støtte til sin identitetsutvikling og positive selvforståelse når:

- vi leser bøker som viser barna at det er mange måter å være på
- ved at barna får ansvar gjennom dagen, viser respekt og forståelse for at vi er forskjellige og har ulike forutsetninger.
- vi har samlingsstunder der barna kan si sin mening og komme med sine synspunkter

I Glitre barnehage kan du se at de voksne synliggjør og fremhever mangfold ved å:

- Utforske ulike tradisjoner som er representert i barnegruppen
- vise oppriktig interesse for hva barna forteller og spørre mer om deres syn på saken
- utdype og utvide det barna sier ved å tilføre nye informasjon og fortelle litt mer, samtidig som vi bruker forskjellige ord på samme ting
- materialer som hjelper barna å sammenlikne; se likheter, forskjeller og sortere

Læring

I Glitre barnehage ser du at de voksne støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner når:

- De voksne utforsker gjennom å stille spørsmål som hjelper barna til å forutse hva som kan skje; reflektere med barna rundt årsak-virkning
- De voksne gir barna positive kommentarer og sier hyggelige ting til barna, som viser at de bryr seg om barnet
- de voksne skal gjennom aktiv tilrettelegging være med på å skape aktiviteter der barnas interesser er i fokus
- de voksne skal oppmuntre barns pågangsmot og utholdenhet, samtidig oppmuntre barna til å prøve nye strategier når de ikke får det til.

I Glitre barnehage kan du se at de voksne utvider barns erfaringer og sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold ved å:

- tilpasse aktiviteter ut ifra alder og utvikling
- Få barna engasjert i problemløsning
- Utforske gjennom å stille åpne spørsmål
- være et støttende stilas
- Gi individuelle spesifikke tilbakemeldinger, samtidig som man tilfører ekstra informasjon som kan utvide barnets kunnskap og ferdigheter

Vennskap og fellesskap

I Glitre barnehage ser du at de voksne støtter barns initiativ til samspill og bidrar til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og beholde venner ved at den voksne:

- Viser glede/positive følelser gjennom spill, lek ol. der flere barn er representert legger til rette for sangleker og regelleker
- Støtte barnet i å vise positive følelser for andre
- Tillate og oppmuntre til at barna prater mye på avdelingen
- er et støttende stilas
- er deltagende, inkluderende og interessert

I Glitre barnehage ser du at barna får støtte i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner når:

- samlingsstunder handler om følelser og respekt
- den voksne hjelper barn med å regulere følelsene sine ved å gi barn rask og tilpasset støtte
- den voksne legger til rette for samarbeidsleker
- den voksne bruker [NAFOs plakat om følelser](#)
- Proaktive voksne som ser og responderer raskt på alle små hint barnet gir, verbalt og nonverbalt

Kommunikasjon og språk

I Glitre barnehage ser du at de voksne sørger for at barn får variert og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser ved å:

- samtale i hverdagssituasjoner gjennom hyppige samtaler, åpne spørsmål, repetisjon og utvidelse, selv og parallellsnakk og avansert språk.
- Frem og tilbakeutvekslinger
- Utvide og utdype det barnet sier ved å tilføre informasjon eller fortelle mer
- Beskrive barnets og egne handlinger mens det skjer
- Lese bøker, sanger, rim og regler

I Glitre barnehage ser du at de voksne følger med på barnas kommunikasjon og språk, og støtter barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker ved å:

- ha språkgrupper og samlinger tilpasset barnas nivå
- lese bøker, synge sanger, bruke konkrete og bilder
- Gjenta ord og setninger barnet sier, og bruker hele setninger

I Glitre barnehage ser du at voksne bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen og at de støtter flerspråklige barn i bruken av sitt morsmål, samtidig som barnas norskspråklige kompetanse utvikles når de voksne:

- bruker bilder med tekst på barnets morsmål
- synger sanger og hører på musikk på barnets morsmål
- teller på barnets morsmål
- har et godt foreldresamarbeid
- Tilpass responsen til det barnet formidler
- Gjentar/svarer med riktig uttale/riktig formuleringer

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

I Glitre barnehage kan du se at vi jobber med barns medvirkning når:

- Oppmerksomme voksne som er aktiv på leting etter barnets tanker og meninger ved å lytte, se og tolke kroppsspråket til barna
- Vi tillater at barna beveger seg i rommet uansett situasjon, uten å forstyrre andre
- Stiller spørsmål og legger til rette for å få frem barnets forståelse
- fysiske miljøet oversiktlig og forutsigbart slik at barna selv kan velge ulike aktiviteter
- gir barna mange erfaringer og gjentakelser slik at barna kan ta valg om hva de selv har lyst til å gjøre

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

I Glitre barnehage kan du se at vi jobber for å få et godt samarbeid mellom hjem og barnehage når vi har:

- daglig kontakt mellom foreldre og personale
- oppstartsamtaler for nye barn
- foreldremøter minimum to ganger i året
- samarbeidsutvalg og arbeidsutvalg
- foreldresamtale minimum to ganger i året
- SU-møte med godkjenning av Årsplan
- foreldremøte for høstens nye foreldre

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

I Glitre barnehage legger vi til rette for en tilvenning som legger vekt på barns beste ved å:

- sette av august og september til tilvenning
- ha en tilknytningsperson som har et spesielt ansvar for å bli godt kjent med barnet
- lytte til foreldrene
- tilpasse dagsrytmen etter barnas behov – gi barna nødvendig rom for hvile og avslapping
- barna får tilbud om tre besøksdager før oppstart
- foreldremøte for nye foreldre i barnehagen

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

I Glitre barnehage skaper vi gode overganger mellom avdelingene ved å:

- gi informasjon om bytte av avdeling i god tid
- la barna hospitere på ny avdeling før de flytter
- bruker utetiden på å bli godt kjent med alle barna på huset

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner [for overgang mellom barnehage og skole](#), og Glitre barnehage følger disse rutinene. Vi følger også rutinene i veilederen for barn som skal bytte barnehage.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging og vurdering

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

I Glitre barnehage kan du se at barnas uttrykk og meninger har betydning i vurderingsarbeidet og videre planer når:

- vi samtaler med foresatte for å kunne gi barna best mulig oppfølging og kunne tilpasse utfordringer/oppgaver til barnas forutsetninger
- barna viser oppriktig interesse for aktivitetene de deltar i
- opplegg er tilpasset barnas alder og forutsetninger
- vi planlegger utfra barnesamtaler, observasjoner av og innspill fra barna
- vi henviser til dette i ukes- og/eller månedsbrev
- vi dokumenterer arbeidet vårt på avdelingen
- vi legger barnas innspill til grunn for planer fremover, noen ganger ved å forlenge, endre eller tilpasse prosjekter
- vi bruker Rammeplanen og andre styringsdokumenter når vi planlegger arbeidet på avdelingen

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

I Glitre barnehage kan du se at vi jobber med å dokumentere arbeidet vårt når vi:

- sender ut planer om aktiviteter vi ønsker å gjennomføre
- sender ut skriv med bilder og informasjon om prosjektene vi har jobbet med, og hverdagen til barna
- vi referer til blant annet Rammeplanen når vi lager planer og vurderer aktivitetene våre
- vi tar bilder av de aktivitetene som foregår – ikke av barna.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon

I Glitre barnehage kan du se at vi jobber med progresjon når:

- alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang ut ifra sine egne forutsetninger
- alle barn får varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter
- alle barn får tilpasninger ut ifra sine egne erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter
- alle barn får mestringsopplevelser og samtidig noe å strekke seg etter
- materiell, bøker, leker og utstyr er tilgjengelig for barna

Barnehagens digitale praksis

I Glitre barnehage kan du se at vi har et bevist forhold til vår digitale praksis når:

- personalet er aktive sammen med barna når digitale verktøy brukes
- barna lærer om retningslinjer for å ta og bruke bilder

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

I Glitre barnehage kan du se at vi tar utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i det daglige arbeidet, og i gjennomføring av temaer og prosjekter ved at:

- barna viser entusiasme for tema og prosjekter, og deler denne med hverandre og de som kommer inn i barnehagen/på avdeling
- man til enhver tid kan se hva vi fordyper oss i (gjennom tema/prosesser) gjennom hva som henger på veggene og annen dokumentasjon.
- Planer er fleksible så barna kan påvirke prosessen

I Glitre barnehage kan du se at vi legger til rette for varierte arbeidsmåter og at barna medvirker i alle typer aktiviteter ved at:

- vi viser bilder av prosessen i prosjekter og lager utstillinger
- vi tilbyr stor variasjon i materiell
- vi synliggjør progresjon

Livsmestring i barnehagens arbeidsmåter:

- Vi tar erfaringer barn har med fra sitt eget liv på alvor

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang og livsmestring.

Kommunikasjon, språk og tekst

- De yngste:
 - ◊ Anerkjenne de yngste barnas non-verbale kommunikasjon.
 - De ansatte må sette ord på og møte de minste barnas følelser.
 - Lese bøker.
- Underveis:
 - Begynnende sosial kompetanse: Selvhevdelse, selvregulering.
 - Bevissthet om seg selv: Jeg er bra nok.
 - Gi barna ord til å klare seg sosialt. Oppmuntre barn til å til å prøve nye strategier når det ikke får det til.
 - Utforske gjennom å stille spørsmål som «hva tror du vil skje hvis....»

- Lese bøker.
- De eldste:
 - Lytte til andre, lære å samarbeide.
 - Vi er del av et fellesskap.
 - Ta imot beskjeder. Resonnere
 - Voksne må gi barna rom for å samarbeide, gi mestringsopplevelser og bygge et godt selvbilde og tro på seg selv.
 - Lese bøker.

Et godt språk og god forståelse vil alltid ligge til grunn for lek, samarbeid og det å forholde seg til andre mennesker og få venner.

Glitre barnehage jobber etter [Standard for språkarbeid i barnehagen](#)

Kropp, bevegelse, mat og helse

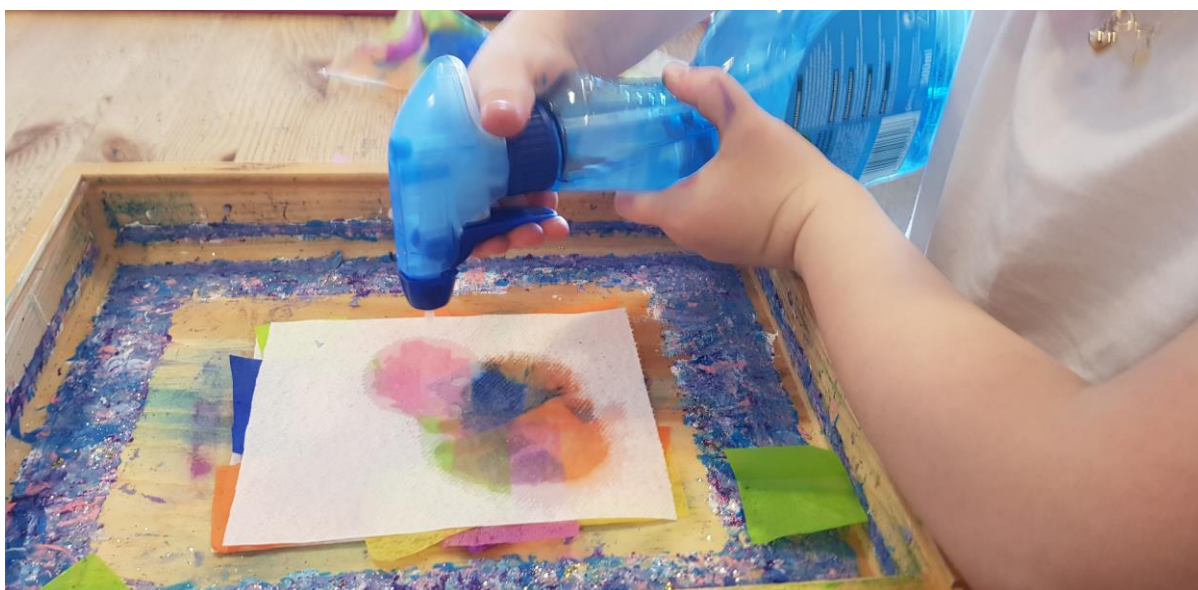
- De yngste:
 - La de minste få motoriske mestringsopplevelser ved å prøve selv.
 - Ro og hvile.
 - Gjenta ord og setninger barnet sier, bruke hele setninger under måltidet.
 - Gi barna individuelle spesifikke tilbakemeldinger.
 - Legger merke til og hjelper barnet til å beskrive følelsene sine.
 - Snakke med barn om kroppen og benevning av kroppsdelar
- Underveis:
 - Bevissthet om hva som er bra for kroppen
 - Skape bevissthet rundt egne og andres grenser, og barns kropp og seksualitet
 - Videreutvikle motoriske ferdigheter
 - Legger til rette for at barnet kan ta valg gjennom dagen, for eksempel. mett, sulten, kald, varm etc. Kjenne kroppens behov.
 - Gir rom for at barn kan sette ord på sine egne følelser.
- De eldste:
 - Lære noe om hva kroppen tåler: hjelpe barnet til å forutse hva som kan skje; reflektere
 - Lære alle barn om hva sunn seksuell helse innebærer og om vold, seksuelle krenkelser og overgrep
 - Snakke med barnet rundt årsak-virkning.
 - Regelleker, oppmuntre barnets pågangsmot og utholdenhet.
 - Barna får hjelp til selv å løse problemene sine.

Glitre barnehage jobber i tråd med føringene i [Handlingsplan for forebygging av vold, seksuelle krenkelser og overgrep mot barn og unge](#)

Kunst, kultur og kreativitet

- De yngste:
 - Tilpasse responsene til det barnet formidler
 - Stiller åpne spørsmål som øker barnets deltagelse og interesse..
- Underveis:
 - Tillater barnet å velge egen aktivitet og lek
 - Støtte og oppmuntre til fysisk å lære seg å tegne/skrive/formingsteknikker.
- De eldste:
 - Metodene og materialet er alderstilpasset, interessant og relevant.
 - Tillater at barnet leder tilrettelaget situasjoner/lek.
 - Bekrefter positiv adferd gjennom å gi individuelle og konkrete tilbakemeldinger.

Natur, miljø og teknologi

- De yngste:
 - Oppleve å være ute i all slags vær.
 - Utforske bevegelseserfaring i ulendt terreng.
 - Kjenner det enkelte barnet på avdelingen så godt at dere klarer å forutse utfordringer hvert barn kan ha, og tilrettelegge deretter.
- Underveis:
 - Oppleve glede av å være på tur i nærmiljøet, samtidig som man lærer seg å utnytte naturens ressurser
 - Ta være på naturen ved å rydde etter seg, samtidig skape bevissthet rundt å ta være på levende dyr og vekster.

- kildesortering
- De eldste:
 - Kjennskap til iPad/PC som verktøy, samt bevisstgjøring av nettvett
 - Mestre å bruke ulike redskaper i naturen.
 - Kjennskap til- og kunnskap om livssyklusen.
 - Møte nye utfordringer og tilegne seg mer avanserte bevegelseserfaringer
 - Utforske og eksperimentere med naturfenomener

Antall, rom og form

- De yngste:
 - Begynnende forståelse av romorientering
 - Enkel problemløsning.
- Underveis:
 - Forstå sammenhenger og mønstre.
 - Bruke åpne spørsmål som «hvorfør og hvordan»
- De eldste:
 - Logisk tenking.
 - Bruke språket som redskap for tenking.
 - Få barnet engasjert i problemløsningen
 - Utforske gjennom å stille spørsmål som «hva tror du vil skje hvis»
 - Hjelpe barnet å klassifisere og sammenlikne; se likheter, forskjeller og sortere

Etikk, religion og filosofi

- De yngste:
 - Vite hvem «jeg» er og min plass i verden (familien/barnehagen). Tolerere at andre har ulike typer familier, hjem eller utseende.
 - Aktiv på leten etter barns tanker og meninger
- Underveis:
 - Utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet.
 - Utvikle barns forståelse og toleranse for at mennesker er forskjellige i atferd, temperament og forutsetninger, og derfor tåle at vi må gjøre forskjellige ting for å få det godt. Gjøre ulikheter til styrker.
 - Viser oppriktig interesse for hva barnet forteller og spør mer om deres syn på saken
- De eldste:
 - Spørre om barnets tankegang, gi barnet mulighet til å forklare hva og hvorfor det gjør som det gjør.
 - ha samtaler med frem og tilbakeutvekslinger for å gi barnet en dypere forståelse
 - Være stolt av sin bakgrunn.

Nærmiljø og samfunn

De yngste

- Være del av et fellesskap. Legge til rette for gode relasjoner gjennom respekt, positive følelser og kommunikasjon.
- La barna medvirke i hverdagsaktiviteter/rutiner og skape fellesskap mellom barn og voksne.
- Knytte nære relasjoner mellom hjem og barnehagen.
- Fokus på barnet – hvem er jeg, familien og stedet de bor.
- Gi barna trygghet og erfaringer i nærmiljøet.

Underveis:

- Inspirere til deltakelse og påvirkning av fellesskapet.
- Tilføre informasjon som kan utvide barnas kunnskap og ferdigheter
- Gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.

De eldste:

- Vi kommer fra ulike samfunn (i inn- og utland).
- Demokrati: Min stemme teller, det jeg mener er viktig.
 - Koble sammen ny kunnskap til kjente temaer
- Koble sammen ulike aktiviteter og hjelpe barnet å se sammenhenger
- Sette ord på og forklare hvordan nærmiljø og samfunn knyttes til barns liv

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

Rammeplanen: Vi fortsetter arbeidet med å implementere og heve hele personalets kunnskap om innholdet i rammeplanen. Spesielt nytilsatte må få innføring i Rammeplanen.

Robuste barn og unge

Glitre barnehage er med i et folkehelseprosjekt kalt «Robuste barn og unge». Prosjektet retter seg mot både foreldre og ansatte i barnehager og skoler i Rykkinn /Kolsås-området, med et mål om økt robusthet og god psykisk helse blant barn og unge. Prosjektets satsning i barnehage kalles «TETT PÅ- kvalitetsutvikling i bærumsbarnehagen». Dette er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagene i Bærum kommune. Gjennom «TETT PÅ» ønsker vi å etablere et helhetlig system for å støtte barnas utvikling og læring som bygger på nyere forskning om kvalitet i barnehagen. Målet er at de ansatte skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen. Samspill med varme og stimulerende voksne er barnehagekvalitet for alle barn, og vil legge et grunnlag som all utvikling og livsmestring bygger på.

I TETT PÅ skal CLASS (Classroom Assessment Scoring System) brukes som verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i bærumsbarnehagen. Følgende områder, og kvaliteten på disse, blir det fokusert på: **emosjonell støtte, organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling.** Når vi har utarbeidet årsplanen er også CLASS en sentral del av hvordan vi har utformet målene for arbeidet vårt i planen.

Emosjonell støtte

Positivt klima

Negativt klima

Ansattes sensitivitet

Ta barnets perspektiv

Organisering av avdeling

Veiledning og reguleringsstøtte

Produktivitet

Form på det pedagogiske arbeidet

Støtte til læring og utvikling

Utvikling av tenkning og forståelse

Kvalitet på tilbakemeldinger

Språkstøtte

Aktiviteter i TETT PÅ

I TETT PÅ skal alle ansatte bli godt kjent med de ulike kvalitetsområdene og hva som er god barnehagekvalitet. Dette skal skje gjennom ulike aktiviteter:

- Felles planleggingsdager og personalmøter for alle ansatte**
- Sertifisering av observatører fra hver barnehage**
- Observasjon av avdeling og tilbakemelding**
- Veiledning**